

**Generalitat
de Catalunya**

Avanç de planejament plurimunicipal de les Garrigues Altes

Informe de resultats de la sessió

Sessió informativa. El Soleràs 23/09/2023

Barcelona, 30 de setembre de 2023

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Subdirecció General d'Actuacions Urbanístiques. Direcció General d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Arquitectura, Departament de Territori.

Empresa que redacta l'informe

Arda Gestió i Estudis Ambientals

Contingut

1. Introducció.....	4
1.1. Antecedents i context	4
1.2 Objectius del procés participatiu	4
1.3 Eixos del procés participatiu	4
2. Assistència i participació.....	6
3. Recull d'aportacions.....	8
3.1 Les Garrigues Altes, un territori per viure?	8
3.2 Què t'ha sorprès de la diagnosi, què hi trobes a faltar?	8
3.4 Reptes de l'habitatge, infraestructures i serveis a les persones.	9
3.5 Reptes de les activitats econòmiques	10
3.6 Aspectes transversals i altres	11

1. Introducció

El present procés participatiu s'emmarca en la fase d'anàlisi i diagnosi, prèvia a l'elaboració pla d'ordenació urbanística plurimunicipal, que té com a objectiu l'elaboració d'un document que reculli els objectius i criteris urbanístics dels municipis de les Garrigues Altes, tenint en compte les característiques i necessitats del territori tant a nivell socioeconòmic, com paisatgístic i ambiental.

1.1. Antecedents i context

Els municipis de les Garrigues Altes s'enfronten a un important repte demogràfic provocant pel despoblament. L'àmbit territorial de les Garrigues Altes és el sistema urbà de Catalunya on es perd més població de forma sostinguda en el temps, una problemàtica lligada a altres reptes com la dificultat de la població per accedir a un habitatge, la manca de transport públic i la importància de millorar la xarxa viària. Davant d'aquests reptes, des de la Subdirecció General d'Actuacions Urbanístiques del Departament de Territori s'impulsa la redacció d'un avanç de planejament urbanístic plurimunicipal per a tots els municipis del sistema urbà de les Garrigues Altes integrat pels municipis de Bellaguarda, Bovera, la Granadella, Granyena de les Garrigues, Juncosa, el Soleràs i els Torms, incloent el Cogul com a municipi afegit. La finalitat última del pla d'ordenació amb visió supramunicipal és crear les condicions per potenciar l'arrelament de la població. En aquest context, es considera necessari realitzar un procés participatiu en paral·lel a la redacció del document d'objectius i criteris urbanístics per tal de recollir les necessitats i visió del territori.

1.2 Objectius del procés participatiu

L'objectiu del procés participatiu és recollir l'opinió i possibles propostes de la ciutadania pel que fa als objectius i criteris urbanístics a les Garrigues Altes, així com recollir informació i inquietuds sobre l'afectació que el planejament urbanístic pot tenir sobre la qualitat de vida, i contribuir així a identificar i planificar accions urbanístiques que millorin la salut i benestar de la ciutadania.

1.3 Eixos del procés participatiu

El procés participatiu s'ha organitzat en tres fases:

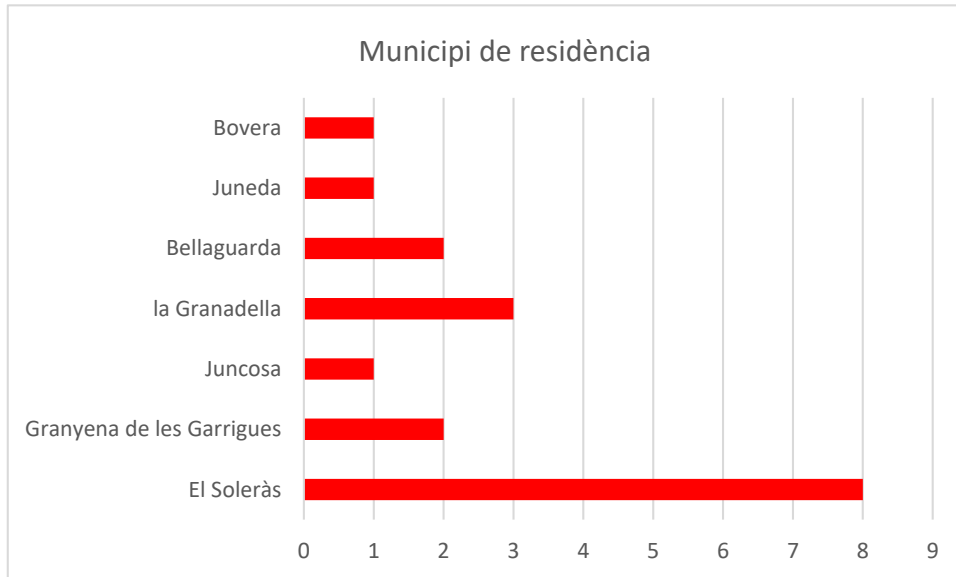
- Informativa.
- Deliberativa.
- De retorn.

Aquest informe correspon a la **sessió informativa** l'objectiu de la qual ha estat contextualitzar el procés i explicar-ne la proposta de desenvolupament i calendari. La sessió va comptar amb presentacions per part de la Subdirecció General d'Actuacions Urbanístiques, l'equip de Fortià Arquitectes encarregat de la redacció del documents d'objectius i criteris urbanístics i d'Arda Gestió i Estudis Ambientals com a equip dinamitzador del procés participatiu. L'última mitja hora de la sessió s'obre a la participació de les persones assistents, les aportacions de les quals es recullen en aquest informe.

2. Assistència i participació

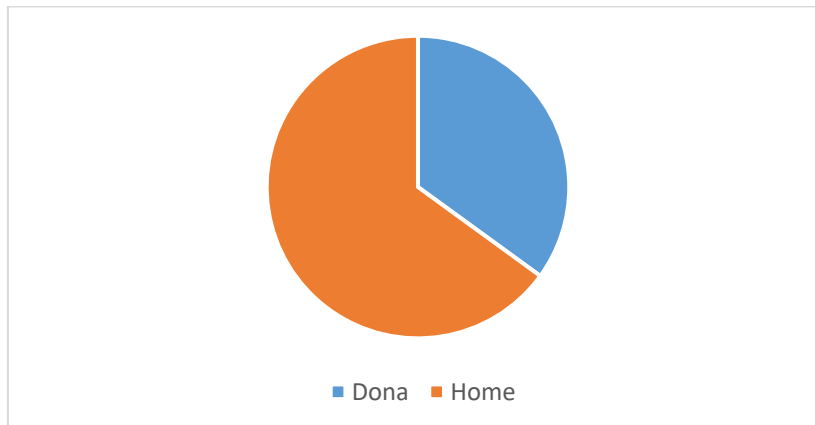
La sessió ha comptat amb una assistència de 26 persones.

Gràfic 1. Procedència de les persones participants*

*Dades procedents de la informació donada pels participants que han omplert el qüestionari d'avaluació.

Gràfic 1. Participants per gènere*

*Dades procedents de la informació donada pels participants que han omplert el qüestionari d'avaluació.

Taula 1. Participats segons ocupació*

	Nombre participants (persones)
Jubilat/da o pensionista	9
Agricultura, ramaderia, aqüicultura, explotació forestal	4
Construcció	1
Hosteleria o turisme	1
Comerç i reparació de vehicles a motor	1
Servei domèstic	1
Energia, aigua, mineria i activitats extractives	1
Activitats professionals, científiques, tècniques i administratives	1

*Taula elaborada a partir de la informació donada pels participants que han omplert el qüestionari d'avaluació.

4 de les persones participants ho fan també en representació de l'administració pública (ajuntaments).

3. Recull d'aportacions

A l'inici de la sessió es va distribuir un full amb una sèrie de qüestions relatives als reptes del territori i la diagnosi presentada:

- Les Garrigues Altes, un territori per viure-hi?
- La diagnosi, t'ha sorprès alguna cosa? Has trobat a faltar alguna cosa?
- Quins són els principals reptes pel que fa a l'habitatge, infraestructures i serveis a les persones?
- Quins són els principals reptes dels sectors econòmics a les Garrigues Altes?

Al final de la sessió es convida a compartir les reflexions, aquestes es fan en format plenari i a partir de les intervencions lliures de les persones assistents. A més, part dels assistents han lliurat el qüestionari omplert a l'equip dinamitzador.

Aquest informe recull les aportacions agrupant-les en cadascuna de les qüestions abans esmentades segons el criteri de l'equip redactor.

3.1 Les Garrigues Altes, un territori per viure?

En general les persones assistents han manifestat les qualitats del territori que permeten "viure bé" destacant l'entorn de tranquil·litat tot i que expressen que podrien "viure millor" si tinguessin millor accés a serveis. Aquesta manca de serveis fa que costi atraure població i que qui hi vol viure és només la gent del propi territori.

Expressen també que l'objectiu a l'hora de combatre el despoblament no és que les poblacions creixin gaire més, sinó més aviat que les cases actuals tornin a estar plenes. Algunes veus apunten a que és gràcies a la població immigrant es poden mantenir les escoles o activitats com la collita de les olives.

Reptes:

- Evitar el despoblament.
- La manca de població, principalment jove, que hi vulgui viure o treballar.

3.2 Què t'ha sorprès de la diagnosi, què hi trobes a faltar?

Hi ha hagut coincidència en assenyalar com a fora de context les perspectives de creixement demogràfic assenyalades en la planificació actual vigent, concretament, el Pla Territorial Parcial de Ponent que atorga un creixement potenciat a la Granadella (horitzó de 3000 habitants) i moderat a la resta de nuclis. Les persones assistents es mostren molt sensibilitzades envers la realitat actual

de pèrdua poblacional que contrasta amb aquestes projeccions i expressen que potser els ponents no han acabat de copsar la realitat del territori. Per part dels ponents s'explica que aquestes dades provenen de plans anteriors i que aquests plans es van redactar en un moment àlgid de l'activitat constructiva amb unes perspectives de creixement generalitzades.

Respecte al perfil demogràfic, es reflexiona sobre el desequilibri de gènere amb una població amb predomini d'homes. Es proposa que potser el desenvolupament d'altres sectors econòmics més enllà de l'agrícola (molt masculinitzat), com el turisme, podrien contribuir a equilibrar la població.

3.4 Reptes de l'habitatge, infraestructures i serveis a les persones.

Un dels aspectes més destacats ha estat el dèficit de comunicacions per carretera i la sensació d'abandonament per part de l'administració actuant en quan a la seva millora i manteniment. Aquesta idea de greuge comparatiu respecte a altres territoris també s'expressa en altres àmbits com l'atenció sanitària o els recursos per a la gent gran o altres infraestructures com les telecomunicacions. Pel que fa a això últim, es destaca la necessitat d'una bona connexió mòbil i de xarxa d'internet per tal de poder treballar i desenvolupar activitats econòmiques.

Algunes intervencions fan èmfasi en la voluntat de disposar de serveis de proximitat en cada poble, si és necessari, per exemple amb serveis com biblioteques o consultes sanitàries tots els dies de la setmana.

També s'expressen mancances pel que fa a l'habitatge, amb la necessitat d'adequar els edificis actuals i la manca d'oferta de cases de lloguer i més en general, la manca d'unes "condicions mínimes" pel que fa a infraestructura són un impediment a l'hora de que la gent es quedi al territori. En aquest sentit, es proposen mesures que puguin donar garanties a la propietat per tal de facilitar el lloguer d'habitatges.

Reptes:

- Serveis per la gent gran
- Adequació de les cases
- Disposar de serveis per atraure població
- Serveis i millora de l'habitatge perquè els joves es quedin al territori.

Propostes:

- Habilitar la informació dels horaris dels autobusos que ofereixen servei i incrementar la seva freqüència de pas.

- Habilitació de dos grups electrògens permanents en el municipi del Soleràs per a restaurar el corrent elèctric en cas de tall en el subministrament en les seves dues zones elèctriques. Capacitació a personal present en el mateix municipi per a conèixer l'ús d'aquests aparells i dur a terme el seu manteniment i recàrrega de carburant.
- Substituir l'enllumenat públic i el dels edificis oficials actuals per un de baix consum, alta eficiència lumínica, molt llarga durada i sense obsolescència programada.
- Sistema de depuració de l'aigua potable amb diòxid de clor.
- Recuperar les cases del casc antic, tot i trobant una fórmula per convèncer els propietaris d'aquests habitatges de llogar-los o vendre'ls a preus normalitzats.

3.5 Reptes de les activitats econòmiques

Bona part de les intervencions han fet referència al sector agrícola com a tret distintiu d'aquest territori i la idea que per poder viure al territori, hi cal una economia productiva. S'ha insistit en el manteniment d'una activitat "productiva" entenent que projectes com les instal·lacions renovables no responen a aquesta definició. En canvi, es destaca la necessitat d'implantar indústria al territori lligada a la ramaderia i l'agricultura. S'ha expressat la por a que el futur planejament posi "traves" a l'activitat agrícola. Aquí es barregen altres qüestions com la dificultat d'invertir en renovació de maquinària o normatives que no afavoreixen l'explotació forestal, entre d'altres qüestions.

Una altre de les idees expressades és que l'economia és la que permet l'arrelament de la població i que no s'han de destacar activitats complementàries com el turisme, però si la necessitat de llocs de feina per que la gent es quedi al territori. Algunes intervencions apel·len a la necessitat de "creure's" el territori i el seu potencial, tot i que altres opinions van en la línia de posar en dubte la sostenibilitat econòmica d'aquest tipus d'activitat en aquests municipis.

Vinculat a la manca de serveis ja expressada en el punt anterior, es subratlla que els dèficits en les telecomunicacions són una trava a la implantació de petites oficines tècniques, per exemple, o d'activitats turístiques.

Reptes:

- Manca de llocs de treball, sobretot per a les dones.
- Vies de comunicació adequades.

Propostes:

- Recuperar les seccions de crèdit de les cooperatives agràries, que en el seu moment se les va obligar a cedir a una altra entitat bancària. Poder permetre, amb el suport d'aquestes seccions de crèdit, l'establiment d'una moneda telemàtica local, de manera mancomunada,

que sigui utilitzable en fires, comerços i cooperatives, dinamitzant així l'economia local i de la comarca.

- Plans de millora per als propis pagesos.
- Xarxa d'enginyers forestals que col·laborin en el manteniment de les explotacions forestals en cada bosc, amb el corresponent aprofitament de la fusta, neteja de la zona per tal de prevenir incendis per excés de brossa del sotabosc, amb un habitatge en cada bosc on hi pugui residir cada enginyer forestal.

3.6 Aspectes transversals i altres

Com aspectes transversals algunes intervencions van en la línia de considerar que les normatives no s'ajusten al territori perquè es regeixen pels mateixos paràmetres que a les ciutats grans. Perceben que no se'ls té en compte des de l'administració i com a territori i creuen que les normes urbanístiques actuals no estan pensades per les seves circumstàncies. En general, es vol que el territori tingui les mateixes oportunitats que zones urbanes o més poblades.

Alguns assistents també fan aportacions que queden fora de l'abast dels temes plantejats:

- Pla d'esterilització no agressiva dels gats silvestres dels municipis de Les Garrigues Altes, per a què no es reproduïxin excessivament en els carrers.
- Donar suport a la Plataforma contra la Incineradora a Juneda en la seva oposició a aquest projecte. Afavorir el reciclatge integral de la matèria per tal que els centres de reciclatge es converteixin amb el temps en fonts de subministrament de matèries primeres, tant per a la indústria, com per a la pagesia. Foment de la investigació i aplicació del reciclatge automàtic de totes les deixalles per a què a la seva sortida se separi en funció dels diferents elements i materials disponibles.

participa.gencat.cat

